CONTABILITATE DATORIILOR CURENTE ŞI ANALIZA NIVELULUI DE ÎNDATORARE

Cristina SPANCIOC,

studentă, anul III, Facultatea de Științe Economice,Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 657.44:336.27 E-mail:cristinaspancioc79@gmail.com

Lucrarea de licență elaborată abordează un subiect fundamental pentru contabilitatea financiară – gestionarea datoriilor curente și evaluarea gradului de îndatorare în cadrul unei entități. Studiul de caz este realizat pe baza activității SRL OCN „Bancassurance Group”, o instituție nebancară specializată în creditare și servicii financiare.

Actualitatea temei derivă din importanța pe care o au datoriile în structura surselor de finanțare, precum și din impactul lor direct asupra stabilității financiare a unei întreprinderi. Datoriile sunt tratate atât din perspectivă contabilă, cât și din perspectivă analitică, cu accent pe recunoașterea, evaluarea și raportarea lor în Situațiile financiare.

Definiția datoriilor – abordări teoretice:

- **SNC „Capital propriu și datorii”**: Datoriile sunt „obligații actuale ale entității care decurg din fapte economice anterioare și prin stingerea cărora se așteaptă să rezulte o diminuare de resurse ce încorporează beneficii economice” [2].
- **IAS 37**: Definește datoriile ca „angajamente de plată pentru bunuri și servicii primite, dar pentru care nu s-a efectuat încă plata” [3].
- **Graur A.**: Datoriile sunt „angajamente de plată față de furnizori, salariați, buget și alte persoane fizice sau juridice” [4].
- **Nederiță A.**: Le consideră „obligațiuni asumate în urma evenimentelor trecute, ce vor fi stinse prin retragerea de resurse cu beneficii economice” [5].

Aparent, contabilizarea datoriilor comerciale ar putea părea diferită în dependență de natura bunurilor sau serviciilor achiziționate,însă diferențele intervin doar în cazul conturilor utilizate pentru evidența bunurilor sau serviciilor achiziționate.

Exemplul 1:În baza facturii fiscale EAU000972737 din 04.02.2025 de la furnizorul „B.I.C INFODEBIT CREDIT REPORT” SRL entitatea OCN „BANCASSURANCE GROUP” SRL efectuează lunar plata pentru accesul la platforma informațională BIC Infodebit, cu scopul evaluării bonității clenților care doresc să contracteze un credit de la entitatea respectivă.În contabilitatea entității, la înregistrarea intrării serviciilor respective au fost întocmite următoarele înregistrări contabile:

- *Debit contul 711 „Costul vânzării”- la valoarea sumei fără TVA-1880,40 lei*
- *Debit contul 534 „Datorii față de buget subcontul” 534.4 „Datorii privind TVA” -313,40 lei*

- *Credit contul 521 „Datorii comerciale curente”,subcontul 5211 Datorii comerciale în țară–1567 lei*

La înregistrarea achitării datoriei furnizorului prin virament au fost întocmite următoarele formule contabile:

- *Debit contul 521 „Datorii curente”, subcontul 5211 Datorii comerciale în țară -1880,40 lei*

Pentru a-şi desfăşura activitatea entităţile economice au nevoie de resurse financiare suficiente apelând la finanțare din exterior, care caracterizează nivelul (gradul) de îndatorare al entității.

Nivelul de îndatorare reprezintă ponderea surselor externe (datorii) în totalul finanțărilor unei entități. Acest indicator reflectă capacitatea firmei de a-şi onora obligațiile şi influențează atractivitatea acesteia pentru creditori și investitori.Formula de calculeste următoarea:

$$\text{Rata îndatorării globale} = \frac{\text{Total Datorii}}{\text{Total Pasiv}} \times 100\%$$

Conform literaturii de specialitate, un prag de siguranță este de până la 50%**,** iar valoarea maxim admisibilă este de 66% [6]. Peste acest nivel, entitatea este considerată suprasolicitată din punct de vedere financiar. Pe lângă această rată generală, pot fi analizați și alți indicatori relevanți: coeficientul de capital permanent; gradul de îndatorare pe termen lung; coeficientul levierului financiar; rata datoriilor garantate.Acești indicatori ajută la conturarea unei imagini complete asupra echilibrului financiar şi riscului potențial de insolvență.

Pentru a generealiza informația asupra structurii financiare a entității și a evidenția modul în care entitatea îşi utlizează propriile capitaluri disponibile , autorul v-a examina evoluția ratelor de utilizare a capitalului în dinamică.

Tabelul 3.4

Aprecierea ratelor de utilizare a capitalului entității în dinamică

Indicatori	**Anii**			**Abaterea absolută a anului 2023 față de:**	
	2021	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**
Rata autonomiei financiare	0,22	0,11	-0,08	-0,30	-0,19
Rata de atragere a datoriilor	0,78	0,89	0,78	0,01	-0,10
Rata corelației între datorii și capital propriu	3,46	7,75	-10,31	-13,77	-18,07
Rata solvabilității generale	1,29	1,13	1,28	-0,01	0,15
Rata de acoperire a capitalului propriu	4,46	8,75	-13,17	-17,63	-21,93

Sursa: elaborat de autor în baza Situațiilor financiare ale entității OCN „Bancassurance Group” SRL.

În urma analizei ratelor de utilizare a capitalului entității în dinamică, se observă o deterioarare semnificativă a echilibrului financiar al entității pentru perioada anilor 2021-2023. Valoarea negativă a ratei autonomiei financiare în anul 2023 indică faptul că entitatea nu dispune de capitaluri suficiente proprii pentru a întreține activitatea anului curent 2023 și în același timp se accentuează dependența de finanțările externe. În același timp rata de atragere a datoriilor pe cei trei ani analizați, a înregistrat valori ridicate, ceeca ce confirmă presiunea constantă a datoriilor asupra structurii finaanciare. În paralel, rata corelației dintre datorii și capitalul propriu a întregistrat valori negative în anul 2023 ceea ce accentuează dezechilibrul între sursele atrase și sursele proprii. Un aspect pozitiv este faptul că rata de solvabilitate generală a rămas aproape constantă pe parcursul anilor analizați ceea ce sugerează că entitatea trebuie cât mai curând să implimenteze măsuri de restructurare finanicară pentru a restabili valorile negative a indicatorilor respectivi.

Evaluarea compartimentului datoriilor curente ale entității OCN „BANCASSURANCE” Group a evidențiat că evidența contabilă este organizată conform prevederilor Leegii contabilității nr287/2017 [1] și standartele naționale aplicabile. Datele contabile sunt reflectate în registrele contabile care sunt ulterior sintetizate și situațiile financiare.

În urma realizării cercetării, autorul a obținut rezultate relevante privind nivelul de îndatorare a entității, structura surselor de finanțare și impactul datoriilor asupra stabilității financiare. În urma efectuării calculelor indicatorilor respectivi s-a depistat o dependență moderată față de sursele de finanțare externe care au generat creșterea gradului de îndatorare în perioada analizată.

Referințe:

• *Actele legislative, Hotărârile Parlamentului, Hotărârile Guvernului*

1. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017.
2. Standartul Național de Contabilitate „Capital propriu și datorii”, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 118 din 06.08.2013.
3. Standartul Internațional de Contabilitate 37 „Provizioane, datorii contingente și active contingente”.

• *Manuale, monografii, lucrări didactice*

4. BUCUR, Vasile, GRAUR, Anatol. Contabilitatea impozitelor. Teorie și practică. Chișinău 2005, 553p.
5. BUCUR, Vasile, NEDERIȚĂ,Alexandru. Contabilitatea Financiară. Manual. Chișinău: ACAP, Ediția a II-a, 2003 640p. ISBN: 9975-9702-1-4.
6. SAJIN, Iurie, NEDERIȚA,Alexandru. Probleme ale contabilității și auditului decontărilor comerciale. Monografie Chișinău: ASEM 210.231 p ISBN: 978-9975-75-524-5.

Recomandat
Silvia ZAHARCO,*dr., conf. univ.*